

Suvestinė redakcija nuo 2004-03-12 iki 2004-12-31

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1998, Nr. [52-1433](#), i. k. 0981100NUTA00000660

Nauja redakcija nuo 2004-03-12:

Nr. [256](#), 2004-03-09, Žin. 2004, Nr. 38-1226 (2004-03-11), i. k. 1041100NUTA00000256

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL ALKOHOLIO PRODUKTŲ APSKAITOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

1998 m. birželio 2 d. Nr. 660

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo (Žin., 1995, Nr. [44-1073](#)) nuostatomis, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Alkoholio produktų apskaitos taisykles (pridedama).

2. Pavesti parengti ir iki šio nutarimo įsigaliojimo patvirtinti:

2.1. Lietuvos metrologijos inspekcijai prie Teisingumo ministerijos kartu su Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (toliau vadinama – Valstybinė mokesčių inspekcija):

2.1.1. etilo alkoholio skaitiklių, etilo alkoholio skaitiklių su temperatūros pokyčio perskaičiavimu ir matavimo rezultatų elektroniniu apdorojimu, alkoholinių gėrimų elektroninių skaitiklių ir butelių bei kitų talpyklų, į kuriuos supilstyti alkoholiniai gėrimai, skaitiklių su fiskaline atmintimi techninius reikalavimus;

2.1.2. šio nutarimo 2.1.1 punkte nurodytų skaitiklių naudojimo, priežiūros ir fiskalinės atminties mikroschemų keitimo taisykles;

2.2. Valstybinei mokesčių inspekcijai:

2.2.1. šiuo nutarimu patvirtintų Alkoholio produktų apskaitos taisyklių 19 punkte nustatytų teisių įgyvendinimo taisykles;

2.2.2. kompiuterinės apskaitos sistemos, pagal kurią ūkio subjektas, gaminantis alkoholio produktus, neprivalo kompiuterinės apskaitos duomenų spausdinti lapuose, reikalavimus.

3. Šis nutarimas, išskyrus 2 punktą, įsigalioja nuo 2004 m. birželio 1 dienos.

TEISINGUMO MINISTRAS,
PAVADUOJANTIS MINISTRĄ PIRMININKĄ

VYTAUTAS PAKALNIŠKIS

FINANSŲ MINISTRAS

ALGIRDAS ŠEMETA

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1998 m. birželio 2 d. nutarimu Nr. 660
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 256
redakcija)

ALKOHOLIO PRODUKTŲ APSKAITOS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alkoholio produktų apskaitos taisyklės (toliau vadinama – šios Taisyklės) reglamentuoja alkoholio produktų gamybos apskaitą ir kai kuriuos prekybos alkoholio produktais apskaitos aspektus.

2. Pagrindinės šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Ūkio subjektas – Lietuvos Respublikoje įstatymų nustatyta tvarka įregistruota įmonė arba užsienio juridinio asmens filialas.

Distiliuotas etilo alkoholis – etilo alkoholis, gautas distiliuojant alkoholinio rauginimo būdu sufermentuotas žemės ūkio kilmės žaliavas.

Rektifikuotas etilo alkoholis – etilo alkoholis, pagamintas rektifikuojant distiliuotą etilo alkoholį.

Kitos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatyme (Žin., 1995, Nr. [44-1073](#)) vartojamas sąvokas.

II. ALKOHOLIO PRODUKTŲ (IŠSKYRUS ALŲ) GAMYBOS APSKAITA

3. Ūkio subjektai, gaminantys alkoholio produktus, išskyrus alų (toliau šiame skyriuje vadinama – ūkio subjektai), naudoja šias apskaitos priemones:

3.1. distiliuoto etilo alkoholio ir (ar) dehidratuoto etilo alkoholio apskaitai – etilo alkoholio skaitiklius arba etilo alkoholio skaitiklius su temperatūros pokyčio perskaičiavimu ir matavimo rezultatų elektroniniu apdorojimu. Tais atvejais, kai distiliuotas etilo alkoholis pagal uždara gamybos schemą patenka tik į dehidratavimo įrenginius, šiame punkte nurodytais skaitikliais gali būti apskaitomas tik dehidratuotas etilo alkoholis;

3.2. rektifikuoto etilo alkoholio apskaitai – etilo alkoholio skaitiklius su temperatūros pokyčio perskaičiavimu ir matavimo rezultatų elektroniniu apdorojimu;

3.3. automatinėmis pilstymo linijomis (įrenginiais) į ne didesnio kaip 2 litrų tūrio butelius ar kitas talpyklas supilstytų alkoholinių gėrimų apskaitai – butelių ir kitų talpyklų, į kuriuos supilstyti alkoholiniai gėrimai, skaitiklius su fiskaline atmintimi;

3.4. automatinėmis pilstymo linijomis (įrenginiais) į didesnio kaip 2 litrų tūrio butelius ar kitas talpyklas supilstytų alkoholinių gėrimų apskaitai – butelių ir kitų talpyklų, į kuriuos supilstyti alkoholiniai gėrimai, skaitiklius su fiskaline atmintimi arba alkoholinių gėrimų elektroninius skaitiklius. Šiame punkte nurodytu atveju alkoholinių gėrimų elektroniniais skaitikliais apskaitomas pilstomų į butelius ar kitas talpyklas arba iš gamybos cecho (padalinio) į pilstymo cechą (padalinį) perduodamų alkoholinių gėrimų kiekis;

3.5. neautomatinėmis pilstymo linijomis (įrenginiais) pilstomų alkoholinių gėrimų apskaitai, kai nėra techninių galimybių įrengti šių Taisyklių 3.3 ir 3.4 punktuose nurodytų skaitiklių, – techninius saikiklius arba technologines talpyklas, kurios turi būti išmatuotos ir sugraduotos ūkio subjekto vadovo įsakymu sudarytos komisijos, dalyvaujant Lietuvos metrologijos inspekcijos prie Teisingumo ministerijos (toliau vadinama – Lietuvos metrologijos inspekcija) valstybės tarnautojui ir teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnui. Šiame punkte nurodytu atveju naudojant techninius saikiklius arba technologines talpyklas apskaitomas numatomas pilstyti arba pilstomas į butelius ar kitas talpyklas alkoholinių gėrimų kiekis;

3.6. kitų alkoholio produktų apskaitai – teisės aktuose nustatytas apskaitos priemonės.

4. Kiti teisės aktai šių Taisyklių 3 punkte nurodytų alkoholio produktų apskaitai gali nustatyti papildomas apskaitos priemones.

5. Šių Taisyklių 3 punkte nurodytų apskaitos priemonių tipai turi būti patvirtinti ir įrašyti į Lietuvos matavimo priemonių registrą teisės aktų nustatyta tvarka. Teisės aktų nustatyta tvarka turi būti atliekama šių apskaitos priemonių metrologinė patikra.

Šio punkto nuostatos netaikomos šių Taisyklių 3.5 punkte nurodytoms technologinėms talpykloms.

6. Alkoholio produktų kiekis jų gamybos apskaitos dokumentuose nurodomas taip:

6.1. vyno, fermentuotų gėrimų, taip pat ingredientų bei žaliavų, kuriuose yra etilo alkoholio ir kurie naudojami šiame punkte nurodytiems gėrimams gaminti, – hektolitrais ir apvalinamas iki sveikojo skaičiaus tūkstantosios dalies;

6.2. kitų, nei paminėta šių Taisyklių 6.1 punkte, alkoholio produktų – gryno etilo alkoholio hektolitrais ir apvalinamas iki sveikojo skaičiaus tūkstantosios dalies.

7. Ūkio subjektas privalo turėti vadovo patvirtintas ir su teritorine valstybine mokesčių inspekcija suderintas gamybos apskaitos taisykles, kuriose turi būti šios dalys:

7.1. alkoholio produktų gamybos apskaitos žurnalų (toliau vadinama – apskaitos žurnalas) sąrašas ir rekvizitai;

7.2. alkoholio produktų gamyboje naudojamų žaliavų apskaita, priėmimas, sandėliavimas, saugojimas ir perdavimas gamybai;

7.3. alkoholio produktų gamybos technologinio proceso aprašymas, principinės technologinės schemas;

7.4. alkoholio produktų gamybos, išpilstymo, saugojimo, realizavimo ir gabenimo nuostolių normos. Šios nuostolių normos turi būti suderintos su Žemės ūkio ministerija;

7.5. alkoholio produktų apskaitos priemonių ir faktinės alkoholio koncentracijos, išreikštos tūrio procentais, matavimo priemonių sąrašas ir jų naudojimas.

8. Tuo atveju, jeigu gamybos apskaita tvarkoma pagal galiojančius teisės aktus, šių Taisyklių 7 punkte nurodytų gamybos apskaitos taisyklių atitinkamoje dalyje užtenka nurodyti teisės aktą priėmusios institucijos pavadinimą, teisės akto datą ir numerį.

9. Tuo atveju, jeigu kuri nors šių Taisyklių 7 punkte nurodytų gamybos apskaitos taisyklių dalis buvo nustatyta tvarka suderinta su Finansų ministerija iki šių Taisyklių įsigaliojimo, tos gamybos apskaitos taisyklių dalies papildomai derinti su teritorine valstybine mokesčių inspekcija neprivaloma.

10. Teritorinė valstybinė mokesčių inspekcija, prieš suderindama jai pateiktas gamybos apskaitos taisykles, privalo nusiųsti savo pareigūną į alkoholio produktų gamybos vietą. Šis pareigūnas privalo įsitikinti, kad gamybos apskaitos taisyklės atitinka realias gamybos sąlygas.

11. Tuo atveju, jeigu teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnas negali kvalifikuotai įvertinti gamybos apskaitos taisyklių atitikties realioms gamybos sąlygoms, teritorinė valstybinė mokesčių inspekcija turi teisę kviešti atitinkamos srities specialistą.

12. Teritorinė valstybinė mokesčių inspekcija jai pateiktas gamybos apskaitos taisykles privalo suderinti per 10 darbo dienų, o tais atvejais, kai reikia specialisto išvados, – per 20 darbo dienų.

13. Teritorinė valstybinė mokesčių inspekcija gali atsisakyti derinti gamybos apskaitos taisykles šiais atvejais:

13.1. Gamybos apskaitos taisyklės neatitinka šių Taisyklių 7 punkte nurodytų reikalavimų.

13.2. Gamybos apskaitos taisyklės (ar jų dalis) yra neišsamios (-i) ar netikslios (-i), ir dėl to atsiranda galimybė gaminamų alkoholio produktų neįtraukti į apskaitą.

13.3. Gamybos apskaitos taisyklės neatitinka realių gamybos sąlygų.

14. Teritorinė valstybinė mokesčių inspekcija, atsisakiusi derinti gamybos apskaitos taisykles, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tokio sprendimo priėmimo dienos raštu išdėsto atsisakymo derinti gamybos apskaitos taisykles motyvus ir pateikia rekomendacijas, kaip tobulinti

minėtąsias taisykles. Rekomendacijos turi būti išdėstytos labai aiškiai, jose negali būti abstrakčių ar dviprasmiškų frazių.

15. Ūkio subjektas privalo pakeisti gamybos apskaitos taisykles ir šį pakeitimą suderinti su teritorine valstybine mokesčių inspekcija šiais atvejais:

15.1. Keičiama alkoholio produktų gamyboje naudojamų žaliavų apskaitos, priėmimo, sandėliavimo, saugojimo ar perdavimo gamybai tvarka.

15.2. Keičiamas alkoholio produktų gamybos technologinis procesas ar technologinė schema.

15.3. Pradedamos naudoti naujos alkoholio produktų apskaitos priemonės, matavimo priemonės arba keičiama jų naudojimo tvarka ir (ar) faktinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais.

15.4. Pradedami naudoti nauji ingredientai ar žaliavos, kuriuose yra etilo alkoholio, arba pradedami gaminti nauji alkoholio produktai.

16. Gamybos apskaitos taisyklių (ar jų dalies) pakeitimas derinamas šių Taisyklių 10-14 punktuose nustatyta tvarka.

17. Gaminti alkoholio produktus, jų gamybos apskaitos taisyklių nesuderinus su teritorine valstybine mokesčių inspekcija (išskyrus šių Taisyklių 9 punkte nurodytą atvejį), draudžiama.

18. Šių Taisyklių 3 punkte nurodyti skaitikliai turi būti įrengti teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos nurodytose ir su Lietuvos metrologijos inspekcija suderintose vietose. Jie papildomai plombuojami Lietuvos metrologijos inspekcijos ir teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos plombomis. Šių institucijų plombomis plombuojami ir šių Taisyklių 3.3 bei 3.4 punktuose nurodytų skaitiklių davikliai. Skaitiklių ir daviklių plombavimas įforminamas plombavimo aktu, kurį pasirašo Lietuvos metrologijos inspekcijos valstybės tarnautojas, teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnas ir ūkio subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

19. Teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnas, siekdamas užtikrinti tinkamą alkoholio produktų gamybos kontrolę, turi teisę Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau vadinama – Valstybinė mokesčių inspekcija) nustatyta tvarka dalyvauti kiekvienos technologinės operacijos metu, taip pat duoti nurodymą, kad tokia operacija nebūtų pradedama apie tai jam nepranešus.

20. Distiliavimo, rektifikavimo ir dehidratavimo procesų paleidimo ar stabdymo darbai, jeigu dėl šių darbų yra nuimamos Lietuvos metrologijos inspekcijos ir teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos plombos, taip pat šių Taisyklių 3 punkte nurodytų skaitiklių remonto, tikrinimo, metrologinės patikros ir keitimo darbai atliekami tik dalyvaujant Lietuvos metrologijos inspekcijos valstybės tarnautojams ir teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnams.

21. Šių Taisyklių 3 punkte nurodytų skaitiklių fiskalinės atminties (jeigu šie skaitikliai yra su fiskaline atmintimi) nuskaitymo prietaisai turi būti pateikti teritorinei valstybinei mokesčių inspekcijai.

22. Ūkio subjektas alkoholio produktų gamybos technologines operacijas privalo registruoti apskaitos žurnaluose. Atsižvelgdamas į gamybos specifiką, kiekvienas ūkio subjektas pats nusprendžia, kiek apskaitos žurnalų jis turi pildyti. Gali būti naudojami apskaitos žurnalai, kurie pildomi vadovaujantis kitais alkoholio produktų gamybą reglamentuojančiais teisės aktais, tačiau iš šių žurnalų turi būti įmanoma nustatyti alkoholio produktų gamybos pradžią ir pabaigą, laiką, sunaudotų žaliavų kiekį, faktinę išeigą ir gamybos nuostolius. Apskaitos žurnaluose papildomai gali būti nurodomi ir kiti duomenys. Šie žurnalai turi būti laikomi atitinkamos technologinės operacijos atlikimo vietoje, o įrašai juose daromi iš karto po technologinės operacijos užbaigimo. Tuo atveju, kai technologinis procesas yra nepertraukiamo pobūdžio, įrašai apskaitos žurnaluose daromi ūkio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens nustatytu laiku (periodiškumu).

23. Visi apskaitos žurnalai turi būti įregistruoti teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje, kurios veiklos teritorijoje yra alkoholio produktų gamybos padalinys. Apskaitos žurnalų puslapiai turi būti sunumeruoti, lapai susiūti, įrašas, nurodantis apskaitos žurnalo lapų skaičių, patvirtintas teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos antspaudu. Tituliniame lape nurodomas tikslus apskaitos žurnalo pavadinimas, ūkio subjekto pavadinimas, kodas, buveinė,

alkoholio produktų gamybos licencijos numeris, apskaitos žurnalo pildymo pradžios ir pabaigos datos. Įrašai apskaitos žurnaluose turi atitikti faktinius duomenis. Apskaitos žurnalai saugomi laikantis Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau vadinama – Lietuvos archyvų departamentas) nustatytų saugojimo terminų.

24. Jeigu alkoholio produktų apskaita tvarkoma pagal kompiuterinės apskaitos programas, apskaitos žurnalų pildyti ir jų įregistruoti teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje neprivaloma, tačiau ūkio subjekto kompiuterinės apskaitos sistemoje turi būti išsaugoti visi šių Taisyklių 22 punkte nurodyti duomenys. Jie turi būti išspausdinami lapuose kiekvieną darbo dieną ūkio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens nustatytu laiku, sunumeruojami, pasirašomi įgaliotų asmenų ir saugomi laikantis Lietuvos archyvų departamento nustatytų saugojimo terminų.

25. Reikalavimas šių Taisyklių 22 punkte nurodytus apskaitos duomenis, saugomus ūkio subjekto kompiuterinės apskaitos sistemoje, išspausdinti lapuose netaikomas, jeigu ūkio subjekto kompiuterinės apskaitos sistema atitinka Valstybinės mokesčių inspekcijos nustatytus reikalavimus.

26. Alkoholinius gėrimus pagaminęs ir (ar) supilstęs į butelius ar kitas talpyklas ūkio subjektas privalo:

26.1. šių gėrimų apskaitą jų sandėliavimo vietoje tvarkyti pagal kiekvieną produkto pavadinimą, butelių ar kitų talpyklų, į kuriuos supilstyti alkoholiniai gėrimai, tūrį, o jeigu alkoholiniai gėrimai paženklinėti finansų ministro nustatyto pavyzdžio banderolėmis – ir pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos išduotų banderolių seriją ir numerių intervalą;

26.2. šių gėrimų pardavimo arba gabenimo dokumentuose prie kiekvieno gėrimo pavadinimo nurodyti jiems ženklinti Valstybinės mokesčių inspekcijos išduotų banderolių serijas ir numerių intervalus.

III. KAI KURIE PREKYBOS ALKOHOLIO PRODUKTAIS (ĮSKAITANT ALŲ) APSKAITOS ASPEKTAI

27. Ūkio subjektai, kurie verčiasi didmenine ir (ar) mažmenine prekyba alkoholio produktais, privalo šių produktų prekybos ar sandėliavimo vietoje turėti jų įsigijimą arba pristatymą (atgabenimą) įrodančius juridinę galią turinčius dokumentus.

28. Šių Taisyklių 27 punkte nurodyti ūkio subjektai ne rečiau kaip kartą per ketvirtį turi atlikti alkoholio produktų inventorizaciją Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimo Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. [50-1622](#)) nustatyta tvarka. Vienas paskutinės inventorizacijos aprašo egzempliorius turi būti laikomas alkoholio produktų prekybos ar sandėliavimo vietoje.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Šių Taisyklių nesilaikantys asmenys atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [256](#), 2004-03-09, Žin., 2004, Nr. 38-1226 (2004-03-11), i. k. 1041100NUTA00000256

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. birželio 2 d. nutarimo Nr. 660 "Dėl Nedenatūruoto etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų apskaitos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo